

Aspecten uit de muziekgeschiedenis van Lichtervelde (III)

De fanfaren van Lichtervelde in de moeilijke periode 1837-1850

Luc Haeghebaert

Vorig jaar behandelden we de heropricting van de Lichterveldse muziekvereniging in 1836. Dit jaar zetten we het verhaal verder tot in 1850. De periode 1837-1850 vormt min of meer een geheel omdat ze samenvalt met de grote crisisperiode die er toen in Vlaanderen heerste. Deze crisis had een algemene armoede en verzwakking van de bevolking tot gevolg. Vanzelfsprekend had dit ook zijn weerslag op het muzikaleven zoals hieronder duidelijk zal blijken. In 1850 was die moeilijke periode min of meer afgelopen en startte de fanfare met een geheel vernieuwd reglement.

1 Algemene situering

Vooraleer de Lichterveldse vereniging onder de loep te nemen, is het misschien wel eens interessant de situatie op muzikaal gebied in onze provincie te bekijken gedurende de bovengemelde periode.

In 1841¹ telde onze provincie 60 muziekverenigingen, wat bijna een verdubbeling was tegenover 1830. Hiervan waren er 49 harmonies en 11 fanfares. De fanfare was dus zeker nog niet algemeen doorgebroken als bezettingsvorm. Een telling uit 1845, vermeld in de "*Memoriaal Administratief*" van de provincie West-Vlaanderen² geeft ons een mooi overzicht van de toestand in onze provincie. De lijst vermeldt per gemeente de muziekverenigingen, het aantal leden en de gemeentelijke subsidie. Ook deze lijst vermeldt een zestigtal korpsen in onze provincie. De toestand in het arrondissement Roeselare zag er uit zoals weergegeven in de hierna volgende tabel:

Gemeente	naam korps	leden	subsidie (Fr)
Roeselare	Philharmonie	35	500
Izegem	Harmonie	25	200
Ardoos	Harmonie	26	-
Beveren	Harmonie	12	25
Hooglede	Fanfare	18	-
Ingelmunster	Harmonie	31	-
Lichtervelde	Harm./Fanf. Koor	26	-
Moorslede	Fanfare	26	75
Staden	Harmonie	35	50

¹ Haeghebaert Luc: Terreinverkennd onderzoek naar de geschiedenis van de amateuristische muziekverenigingen in de provincie West-Vlaanderen gedurende de Nieuwste Tijden, R.U.G, 1984, p. 77

² Memoriael administratief der Provincie West-Vlaanderen, Brugge, 1845. pp. 724-728

Ons arrondissement telde dus 9 muziekverenigingen anno 1845. Het aantal muzikanten lag overal vrij laag. Het grootste korps telde 35 leden terwijl het kleinste er amper 12 telde. Lichtervelde zit vooraan in het peloton met zijn 26 muzikanten.

Van een grote doorbraak op muzikaal vlak kon men zeker nog niet spreken. Er bleven nog heel wat gemeenten zonder muziekvereniging. Wellicht had de crisis waarin Vlaanderen zich op dat moment bevond een remmende invloed op het ontstaan van nieuwe verenigingen. Opvallend is ook dat er tussen 1840 en 1850 zeer weinig muziekfestivals waren.

2 De situatie in Lichtervelde

2.1 Het Bestuur

Zoals er in het reglement van 1836 beslist was, werd het bestuur ieder jaar herkozen op 22 november, Sint-Ceciliadag. In de loop van de periode 1836-50 wijzigden de functies die men in 1836 gecreëerd had, nauwelijks. De enige vernieuwingen die ingevoerd werden was het ondervoorzitterschap in 1846 en het erevoorzitterschap in 1850. De directeursfunctie werd afgeschaft in 1846. Bleven de functies gedurende deze periode grotendeels dezelfde, dan wisselden de personen die ze bezetten, wel voortdurend. Onderstaand overzicht illustreert dit duidelijk.

Voorzitters:

Charles Vandewalle	1837-38
François Beernaert	1838-40
Michiel Surmont	1840-50
Louis Vandekeere	1850-

Secretarissen:

François-Xav. Staes	1837-38
Charles Vandewalle	1838-39
Joseph Debaille	1839-41
Stefanus Kerkhofs	1841-

Directeurs-ereleden:

Amand Goddyn	1837-39
Louis Everaert	1839-40
Stefanus Kerkhofs	1840-41
Adolf Vanhee	1841-46 ³

Directeurs-spielende leden:

Jan Vandezande	1837-38
François-Xav. Staes	1838-39
Petrus Nemegeer	1839-46

Orkestmeesters:

³ Adolf Vanhee wordt in 1847 notaris te Blankenberge zodat we veronderstellen dat hij aanbleef als directeur tot in 1846.

Eduard Surmont	1837-38
Jan Vandezande	1838-39
Aimé Vandeweghe	1839-40
Louis Everaert	1840-46
Jan Vandermeersch	1846-50
Leo Delecluyse	1850-

Ondervoorzitters:

Petrus Nemegeer	1846-50
Eduard Vandezande	1850-

Erevoorzitters:

Michiel Surmont	1850-
-----------------	-------

Het voortdurend veranderen van de personen die bestuursfuncties bezetten, is inderdaad opvallend. Bevorderend voor de continuïteit in de werking kan dit niet geweest zijn. Zo waren er in die 14 jaar vier voorzitters, 4 secretarissen, 4 directeurs-erelid, 3 directeurs-spielend lid en 5 orkestmeesters. Vaste waarden waren wel Michiel Surmont die tien jaar voorzitter was (1840-50) en Stefanus Kerkhofs die negen jaar secretaris was en dit zelfs zou blijven tot aan zijn dood in 1867. Opvallend is wel dat in 1839 het volledige bestuur vernieuwd werd. Dit had onenigheid tot gevolg zoals we in het verslagboek kunnen lezen:

“De heeren leden uytmaekende de Directie teeken gevende van hunne ontevredenheyd wegens den uytslag der tegenwoordige stemming, hebben geweygert aen de nieuwe directie eenige hoegenaemde stukken over te leveren even van rekeninghe te doen zynde didt de reden waerom ...”

Blijkbaar waren J. Vandezande, F.X. Staes, Amand Goddyn en Charles Vandewalle mistevreden over het feit dat ze niet herverkozen waren en weigerden ze de nodige formaliteiten te vervullen. Wellicht namen ze ook ontslag uit de vereniging. We vinden ze pas jaren later terug als nieuw erelid: Staes in 1842, Goddyn in 1846 en Vandewalle in 1850.

Laten we nu eens het bestuur van nabij bekijken .

2.1.1 De Voorzitters

Charles Vandewalle (1836-38)

Levensschets: zie vorig jaarboek (°Beveren 1795 †Rijssel 1867).

Hij werd voorzitter verkozen in 1836 en nogmaals in 1837. In 1838 wordt hij secretaris-penningmeester. Op 22 november 1839 wordt hij niet meer herkozen en zou hij geen bestuursfunctie meer uitoefenen. In 1850 tekent hij wel opnieuw als erelid.

Francis Beernaert (1838-40)

Levensschets: zie vorig jaarboek (°Lichtervelde 1801 †Lichtervelde 1840).

Francis werd op 22 november 1838 tot voorzitter gekozen en mogelijks zou hij dat nog lang gebleven zijn, ware het niet dat hij op amper 39-jarige leeftijd overleed in 1840.

Michiel Surmont (1840-50)

Levensschets: zie vorig jaarboek (°Lichtervelde 1786 †Lichtervelde 1872).

Michiel Surmont werd voorzitter op 22 november 1840 nadat hij al sedert 1836 erelid was. Toen hij in 1842 burgemeester werd, bleef hij voorzitter. In 1850 werd hij door het vernieuwde reglement als burgemeester automatisch erevoorzitter van het muziek-genootschap.

Louis Vandekeere (1850-)

Louis Vandekeere werd geboren te Tielt op 19 januari 1796. Hij huwde met de Lichterveldse Coleta Everaert en werd winkelier-negociant in de Zwevezelestraat. Bij zijn overlijden op 8 juli 1873 was hij voorzitter van de kerkfabriek.

Louis Vandekeere werd in 1850 voorzitter in opvolging van Michiel Surmont die erevoorzitter geworden was. Hij zou dit voorzitterschap slechts een drietal jaar waarnemen.

2.1.2 De Secretarissen

François-Xavier Staes (1837-38)

Levensschets: zie vorig jaarboek (°Harelbeke 1806 †Lichtervelde 1874).

F.X. Staes was secretaris geworden in 1836 en bleef dit tot in 1838 toen hij directeur der spelende leden werd. In 1839 werd hij in die functie niet herkozen en nam hij ontslag. In 1842, het jaar waarin hij schepen werd, werd hij opnieuw als erelid aanvaard en ook in 1850 tekent hij als erelid.

Charles Vandewalle (1838-39)

zie hoger

Joseph Debaillie (1839-41)

Levensschets: zie vorig jaarboek (°Lichtervelde 1810 †Lichtervelde 1863).

In 1836 vonden we Joseph Debaillie terug als muzikant. Op 22 november 1839 wordt hij tot secretaris verkozen, een functie die hij tot in 1841 zou blijven uitoefenen. Daarna vinden we hem niet meer terug in de annalen van de fanfare.

Stephanus Kerkhofs (1841-)

Levensschets: zie vorig jaarboek (°Reussel (NL) 1792 †Lichtervelde 1867).

In 1840 wordt onderwijzer Stephanus Kerkhofs tot directeur der ereleden verkozen. Hij was erelid geworden bij de heropricting van de Lichterveldse muziekvereniging in 1836. Op 22 november 1841 wordt hij tot secretaris verkozen, een functie die hij tot 26 jaar zou uitoefenen.

2.1.3 De Orkestmeesters:

Eduard Surmont (1837-38)

Eduard werd geboren te Hamburg (D) op 17 januari 1812 als zoon van Michiel Surmont en Elisa Wolff. Hij huwde Herminie Marin de la Motte uit Brugge. Na zijn huwelijk woonde hij eerst in Schaarbeek waar zijn eerste twee kinderen geboren werden, daarna verhuisde het koppel naar Brugge. In 1847 komt hij opnieuw naar Lichtervelde om er "*hoofdbediende der statieplaats van den ijzeren weg*" te worden. Hij overlijdt te Würzburg (Beieren) op 8 juli 1867.

Eduard Surmont vinden we niet terug bij de heroprichting van de fanfaren in 1836 maar toch wordt hij op 22 november 1837 al tot orkestmeester aangesteld. Dat zijn vader Michiel Surmont was, zal hem hierin wellicht wel geholpen hebben. Toch zou hij slechts 1 jaar orkestmeester blijven en na zijn huwelijk verlaat hij zelfs Lichtervelde. Wanneer hij in 1847 terugkeert, vinden we hem niet terug als lid van de fanfare, zelfs niet als erelid, ondanks het feit dat zijn vader voorzitter van de fanfare was.

Jan-Seraphin Vandezande (1838-39)

Levensschets: zie vorig jaarboek (°leper 1803 †Lichtervelde 1840).

Na een jaar directeur der spelende leden geweest te zijn, wordt dokter Jan Seraphin Vandezande tot orkestmeester aangesteld op 22 november 1838. Het jaar daarop wordt hij opnieuw verkozen, maar in 1839 niet meer. Of het gezondheidsredenen waren of andere is moeilijk na te gaan. Het is in ieder geval een feit dat hij in januari 1840 -amper 2 maanden later- overleed op amper 37-jarige leeftijd.

Aimé Vandenweghe (1839-40)

Aimé werd geboren te Lichtervelde op 13 april 1808 als zoon van Joannes Vandenweghe die stichtend lid van de philharmonie was in 1806. Hij huwde Flore Vercruysse uit Roeselare en was smid van beroep. Aimé woonde in de Potteriestraat en overleed op 30 oktober 1870.

Bij de heroprichting van de muziekvereniging was hij al muzikant. Op 22 november 1839 wordt hij orkestmeester, een functie die hij maar één jaar zou uitoefenen. In 1841 vinden we hem al niet meer terug als lid.

Louis Everaert (1840-46)

Levensschets: zie vorig jaarboek (°Lichtervelde 1812 - naar Elsene in 1862).

Louis was in 1836 al muzikant, wordt in 1839 directeur der ereleden en op 22 november 1840 tenslotte orkestmeester. Hij zou deze functie wellicht tot 1846 blijven uitoefenen. In 1850 vinden we hem nog terug als erelid maar niet meer als actief muzikant.

Joannes Vandermeersch (1846-50)

Levensschets: zie vorig jaarboek (°Lichtervelde 1820 †Lichtervelde 1898).

Joannes werd muzikant op 5 juni 1836 en orkestmeester op 14 oktober 1846. Hij bleef deze functie uitoefenen tot in 1850. Hierna vinden we hem niet meer terug als lid. Hij woonde een korte tijd in Brugge maar keerde terug naar Lichtervelde. De meeste van zijn talrijke zoons werden muzikant in de fanfare.

Leo Delecluyse (1850-)

Leo Delecluyse werd geboren op 25 mei 1828 als natuurlijk kind van Johanna Delecluyse, uitbaatster van de herberg "De Zwaan". Johanna was de weduwe van Augustin Goddyn maar haar man was reeds enkele jaren overleden toen Leo op de wereld kwam. Aanvankelijk noemde hij zich Leo Goddyn maar na verloop van tijd wordt dit Leo Delecluyse. Enkele malen vinden we de naam Goddyn doorschraapt terug met de naam Delecluyse erboven.

Leo was dus de halfbroer van Jan, Pieter en Désiré Goddyn die ook muzikanten waren. Leo huwde met Hortensia Everaert en werd herbergier in opvolging van zijn moeder in "De Zwaan", nadat hij enkele jaren bakker geweest was. Hij zou heel wat kinderen krijgen, waarvan de meeste actief werden in de fanfare. Hij overleed op hoge leeftijd op 18 maart 1909.

Leo werd muzikant aanvaard op 3 mei 1839. In 1841 staat hij vermeld als grote tromslager. In december 1850 wordt hij orkestmeester, een functie die hij meer dan 50 jaar zou uitoefenen.

2.1.4 De Directeurs

De functie van directeur bleef bestaan tot in 1846. Er waren twee directeurs: die der ereleden en die der spelende leden.

2.1.4.1. Directeur der ereleden:

Amand Goddyn	1837-39
Louis Everaert	1839-40
Stephanus Kerkhofs	1840-41
Adolf Vanhee	1841-46

2.1.4.2. Directeur der spelende leden:

Jan Ser. Vandezande	1837-38
François-Xavier Staes	1838-39
Petrus Nemegeer	1839-46

Twee van die figuren werden nog niet besproken:

Adolf Vanhee

Hij was de zoon van notaris Jordaan Vanhee. Hij trad in de voetsporen van zijn vader en werd eerst notarisklerk, later zelf notaris: eerst in Blankenberge (1847), daarna in Lichtervelde (1853). Hij huwde met Herminie Holvoet uit Moorslede en woonde eerst in de Hazelstraat, later na zijn terugkeer uit Blankenberge in de Statiestraat. Hij overleed op 12 juni 1871. Adolf werd directeur benoemd op 22 november 1841 en zou deze functie wellicht blijven uitoefenen tot hij naar Blankenberge verhuisde. Na zijn terugkeer werd hij wellicht opnieuw erelid van de vereniging, want zijn zoon Paul zou muzikant worden.

Petrus Nemegeer

Hij werd geboren te Tielt op 18 februari 1800 als zoon van Josephus en Philippine Vanlerberghe. In 1832 huwt hij met Theresia Decloedt uit Lichtervelde. Hij was bakker van beroep en woonde in de Neerstraat 44 (1846). In 1870 verhuist hij naar Roeselare.

Petrus was al muzikant in 1836. In 1841 speelde hij eerste hoorn. In 1839 werd hij tot directeur der spelende leden gekozen en in 1846 zelfs tot ondervoorzitter. Hij bleef deze functie uitoefenen tot in 1850. Na dit jaar vinden we hem niet meer terug in de annalen van de vereniging.

2.1.5 De Ondervoorzitters

Petrus Nemegeer (1846-50)

zie hoger

Eduard Vandezande (1850-)

Eduard Vandezande werd geboren te Ieper op 14 mei 1813 en kwam zich na het overlijden van zijn halfbroer Jan-Seraphin in Lichtervelde vestigen om er zijn dokterspraktijk over te nemen. Hij woonde in 1846 op de markt. Hij was gehuwd met de Engelse Josephine Wildey en overleed op 22 augustus 1900. Eduard werd als erelid aanvaard op 18 januari 1841 en in 1850 werd hij tot ondervoorzitter aangesteld. Hij zou nog vele jaren lid blijven van de fanfare.

2.1.6 De Erevoorzitters

Michiel Surmont (1850-)

zie hoger

Bij de vernieuwing van het reglement in 1850 werd een nieuw artikel ingevoerd waarbij de burgemeester van Lichtervelde automatisch erevoorzitter werd op voorwaarde dat hij deel uitmaakte van de vereniging.

2.2 De Muzikanten

We beschikken over twee belangrijke bronnen om de muzikanten van de periode 1837-1850 te leren kennen. Ten eerste is er een lijst opgesteld door het gemeentebestuur als antwoord op een schrijven van de arrondissementscommissaris van Roeselare. Ten tweede is er het verslagboek waarin de nieuw aanvaarde muzikanten vermeld worden en waarin in 1850 de muzikanten het nieuw reglement ondertekenden.

2.2.1 1841

Volgens de lijst die het gemeentebestuur in 1841 opstelde, zag de fanfare er als volgt uit. Interessant is ook dat het instrument dat iedereen bespeelde, vermeld wordt⁴.

⁴ Rijksarchief Brugge, gemeentearchief Lichtervelde (depot 1942): correspondentie gemeentebestuur 1841.

01. Louis Everaert	Altophicleïde
02. Amand Goddyn	Bastrombone
03. Pieter Nemegeer	Eerste Hoorn
04. Francis Hurssel	Solo Trompet
05. August Coudenys	Tenortrombone
06. Joseph Billiet	Tweede Trompet
07. Leonart Hoornaert	Basophicleïde
08. Amand Houwen	Derde Trompet
09. Felix Algoet	Tweede Tenortrombone
10. Francis Bouckaert	Serpent
11. Leonard V.d.bussche	Vierde Trompet
12. Amand Missiaen	Trompet in Fa
13. Charles Dejaeghere	Vierde Trompet
14. Charles V.d.Meersch	Cornet à Pistons
15. Pieter Werbrouck	Cornet Simple
16. Frederic Missiaen	Chinese Muts
17. Leo Delecluyse	Grote Trom
18. Eduard Wybo	Cimbale
19. Jan Vanwalleghem	Derde Hoorn

Zoals we zien week de bezetting sterk af van de fanfarebezetting zoals we deze nu kennen: geen bugels of andere saxhoorns, geen saxofoons, bepaalde instrumenten die nu niet meer gebruikt worden zoals serpent en ophicleïde, ...

2.2.2 1846

Uit de telling uit de "*Memoriaal Administratie*" van de provincie West-Vlaanderen die we al aanhaalden, weten we dat er in 1846 26 muzikanten waren. Ondanks de crisis was het aantal toch gestegen met zeven eenheden, wat niet zo gering was, gezien het beperkt aantal muzikanten.

2.2.3 1850

Hieronder volgen de muzikanten die het vernieuwde reglement ondertekenden in 1850. Het aantal bedroeg toen 26.

1. Leonard Beernaert	12. Eduard Farazyn
2. Joseph Bouckaert	13. Felix Goddyn
3. August Coudenys	14. Jan Goddyn
4. Leonard Debaeke	15. Henri Grymonprez
5. Pieter Debaeke	16. Medard Kerkhofs
6. Joannes Decuypere	17. Camille Kerkhofs
7. Eduard Delafontaine	18. Xavier Kerkhofs
8. Louis Delbeke	19. Amand Missiaen
9. Leo Delecluyse	20. Hypolite Nys
10. Leonard Delecuyse	21. Jan Vanderhaeghe
11. Victor Demunster	22. Eduard Vandermeersch

23. Charles Vandermeersch

24. Josephus Vanlerberghe

25. August Vanoverschelde

26. Pieter Vereecke

Hieronder volgt een alfabetisch overzicht van de muzikanten die we terugvonden in de periode 1837-1850. Op te merken valt dat heel wat daarvan slechts een zeer korte tijd lid waren van de vereniging en dat er in 1850 nog weinig overschoten die er in 1836 al bij waren. Een carrière als muzikant duurde dus blijkbaar niet lang.

Algoet Felix

- °Lichtervelde 27/12/1816, naar Brugge in 1850
- x Vanoverschelde Amelie (weduwe Paret Francis)
- arbeider, winkelier
- muzikant, aanvaard op 18/01/1841, niet meer in 1850

Billiet Joseph

- °Lichtervelde 05/01/1806 - †Lichtervelde 18/04/1881
- x Declercq Rosalia
- slachter-herbergier
- muzikant in 1836, 1841, niet meer in 1850

Bossuyt Richard

- °Lichtervelde 02/07/1818, naar Brugge in 1853
- x Devos Marie-Thérèse
- leertouwer
- muzikant op 5/12/1841, niet meer in 1850

Bouckaert Joseph

- °Tielt 18/02/1827 - †Lichtervelde 19/02/1894
- x Julie Delafontaine (weduwe Jan Goddyn)
- schilder
- muzikant in 1850

Cool Joseph

- niet geïdentificeerd
- muzikant op 2/1/1842

Coudenys August

- °Ardooie 24/10/1807 - †Lichtervelde 20/11/1893
- x Coussée Thérèse
- koperslager - muzikant in 1836, 1841, 1850

Debaeke Leonard

- °Lichtervelde 11/07/1832 - †Lichtervelde 10/07/1860
- zoon van Romanus en Louis Dieryckx
- fabrikant in cichorei
- muzikant in 1850

Debaeke Pieter

- °Lichtervelde 04/11/1822, naar Oostkamp in 1854
- x Barbara Hoornaert
- schoenmaker
- muzikant op 5/12/1841, 1850

Debusschere Felix

- °Lichtervelde 15/07/1832, naar Gullegem in 1856
- zoon van Ivo en Rosalia Slosse
- klerk
- muzikant in 1850

Decuypere Joannes

- °Lichtervelde 31/07/1834 - †Lichtervelde 30/03/1905
- x Theresia Neyrinck xx Rosalia Sabbe
- landbouwer
- muzikant in 1850

Dejaeghere Carolus

- niet geïdentificeerd (we vonden een viertal personen terug met die naam)
- muzikant in 1841, niet meer in 1850

Delafontaine Eduard

- °Lichtervelde 02/02/1829 - †Lichtervelde 11/12/1889
- x Pharailde Bossuyt
- koopman
- muzikant in 1850

Delbeke Louis

- °Lichtervelde 11/01/1819 - †Lichtervelde 09/03/1899
- x Marie Vandenbroucke
- molenaar
- muzikant in 1850

Delecluyse Leo

- °Lichtervelde 11/01/1819 - †Lichtervelde 09/03/1909
- x Hortensia Everaert
- Bakker, Herbergier
- muzikant op 3/5/1839, 1841, 1850

Delecluyse Leonard

- °Lichtervelde 20/03/1815 - †Lichtervelde 06/10/1852
- zoon van Francis en Maria Vanderschelden
- kleermaker - muzikant in 1850

Demunster Victor

- °Gits 31/07/1835 - †Lichtervelde 05/02/1901
- x Stephanie Bruynooghe
- winkelier
- muzikant 06/12/1846, 1850

Desmet Joseph

- °Lichtervelde 8/11/1822
- x Amelia Caes xx Theresia Chys
- kleermaker
- muzikant op 05/12/1841

Devos Carolus

- °Lichtervelde 23/01/1832, in 1861 naar Sint-Truiden
- brouwerszoon
- muzikant op 06/12/1846, niet meer in 1850

Dewaele Eduard

- °Lichtervelde 24/04/1835 - †Lichtervelde 25/03/1848
- zoon van Pieter en Seraphina Vanwanseele
- bakkerszoon
- muzikant op 6/12/1846, niet meer in 1850

Dewaele Pieter

- °Roeselare 10/02/1813 - †Lichtervelde 09/05/1895
- x Seraphina Vanwanseele
- broodbakker
- muzikant in 1837, niet meer in 1841

Everaert Felix

- °Lichtervelde 24/11/1805, in 1837 naar Oudenaarde († Dendermonde 11/06/1859)
- x Adèle Devos
- fabrikant in sterke dranken
- muzikant in 1836, 1837, niet meer in 1841

Everaert Louis

- °Lichtervelde 29/02/1812, in 1860 naar Elsene en er overleden
- x Rosalie Hurssel
- koster
- muzikant op 06/02/1848, niet meer in 1850

Farasyn Amand

- °Lichtervelde 30/01/1828 - † Lichtervelde 09/06/1866
- zoon van Louis en Theresia Demaré
- broodbakker
- muzikant op 06/02/1848, niet meer in 1850

Farasyn Eduard

- °Lichtervelde 29/06./1830 - † Lichtervelde 06/10/1907
- zoon van Louis en Theresia Demaré
- broodbakker
- muzikant in 1850

Goddyn Amand

- °Lichtervelde 15/12/1815, naar Menen omstreeks 1842
- x Joanna Decaluwé
- herbergier
- muzikant in 1836, 1841, niet meer in 1850

Goddyn Désiré

- °Lichtervelde 22/02/1820, naar Komen in 1846 (komt nog enkele keren naar Lichtervelde terug en bevindt zich in 1866 in Amerika)
- zoon van Augustin en Joanna Delecluyse
- bakkersknecht, douanebeambte (1853)
- muzikant op 4/4/1841, niet meer in 1850

Goddyn Felix

- °Lichtervelde 31/08/1833 - † Lichtervelde 15/07/1884

- x Julia Depuydt
- landbouwer, handelaar
- muzikant in 1850

Goddyn Jan

- °Lichtervelde 12/07/1825 - †Lichtervelde 1/1/1866
- x Julie Delafontaine
- kuiper-herbergier
- muzikant in 1850

Goddyn Pieter

- °Lichtervelde 26/03/1822, naar Oostende in 1881
- x Pelagie Gadeyne
- goudsmid
- muzikant in 1839, niet meer in 1841

Grymonprez Henri

- °Ardozie / /1827, naar Waremmes bij Rijsel in 1858
- broodbakker
- muzikant in 1850

Hoornaert Leonard

- niet geïdentificeerd
- muzikant in 1836, 1841

Houwen Amand

- °Lichtervelde 15/07/1811 - †Lichtervelde 28/01/1898
- x Marie Ludovica Ronse
- herbergier
- muzikant 1836, 1841, niet meer in 1850

Huys Leonardus

- niet geïdentificeerd
- muzikant op 5/12/1841, niet meer in 1850

Kerkhofs Camille

- °Lichtervelde 22/04/1835 - †Brugge 07/11/1912
- zoon van Stephanus en Julia Devos
- kandidaat-notaris, later notaris te Brugge
- muzikant in 1850

Kerkhofs Medard

- °Lichtervelde 20/03/1834 - †Lichtervelde 6/11/1861
- zoon van Stephanus en Julia Devos
- brouwerszoon
- muzikant 1850

Kerkhofs Xavier

- °Lichtervelde 2/2/1840 - †Lichtervelde 6/11/1861
- zoon van Stephanus en Julia Devos
- brouwerszoon
- muzikant in 1850

Missiaen Amand

- °Lichtervelde 9/2/1817 - †Lichtervelde 1/8/1892
- x Francisca Vandenbussche
- stoeldraaier
- muzikant 3/1/1841, 1850

Missiaen Frederic

- °Lichtervelde 1/7/1827 - †Brugge 11/12/1866
- zoon van Amand en Anna Vanwynsberghe
- muzikant in 1841, 6/2/1848, niet meer in 1850

Mortier Edward

- niet geïdentificeerd
- bakker
- muzikant 2/10/1842, niet meer in 1850

Nemegeer Pieter

- °Tielt 18/02/1800, naar Roeselare in 1870
- x Decloedt Theresia
- bakker
- muzikant 18366, 1841, niet meer in 1850

Nys Hypolite

- °Izegem 29/11/1833 - †Lichtervelde 1/04/1901
- ongehuwd
- winkelier
- muzikant 6/12/1846, 1850

Osstyn Frederick

- °Hooglede 21/05/1821, naar Hooglede 1847
- zoon van Antonius en Anna Theresia Willemyns
- hulponderwijzer
- muzikant 6/12/1846, niet meer in 1850

Quartier Edward

- °Lichtervelde 05/04/1832, naar Brugge 1848
- zoon van Ivo en Coletta Dooms
- muzikant 6/12/1846, niet meer in 1850

Reckhem Amatus

- °Lichtervelde 7/12/1809, naar Brugge 1837
- zoon van Joannes en Sophia Bousson
- goudsmid
- muzikant 1836, niet meer in 1841

Reckhem Pieter

- °Lichtervelde 28/04/1814 - †Lichtervelde 20/03/1877
- x Virginie Vandekerckhove
- goudsmid
- muzikant 1836, niet in 1841, opnieuw aanvaard 1851

Reckhem Josephus

- °Lichtervelde 15/05/1812 - †Lichtervelde 09/05/1890
- zoon van Joannes en Sophia Bousson
- goudsmid, horlogeur
- muzikant 1836, niet meer in 1841

Schotte Liberius

- °Ardoos 4/10/1799 - †Lichtervelde 18/12/1879
- x Victorina Vanlerberghe
- Werkman, beenhouwer
- muzikant 3/1/1841, niet meer in 1850

Staes François-Xavier

- °Harelbeke 29/01/1806 - †Lichtervelde 22/09/1874
- x Barbara Maertens
- Brouwer

- muzikant 1836, niet meer in 1841

Surmont Eduard

- °Hamburg 17/01/1812 - †Würzburg 8/7/1867
- x Herminie Marin de la Motte
- ijzerwegbediende
- muzikant 1837, niet meer in 1841

Surmont Joseph

- ° Sint-Pieters-op-den-Dijk, naar Waremmen in 1857
- x Theresia Maertens
- herbergier - muzikant 3/1/1841, niet meer in 1850

Vanbeselaere Henri

- niet geïdentificeerd
- muzikant 3/1/1841, niet meer in 1850

Vandamme Felix

- niet geïdentificeerd
- meubelmaker
- muzikant in 1842, niet meer in 1850

Vandenbussche Leonard

- °Lichtervelde 01/04/1820 - †Lichtervelde 26/02/1902
- x Elisabeth Vanzielegem
- slachter
- muzikant 4/4/1841, niet meer in 1850

Vandenweghe Aimé

- °Lichtervelde 13/03/1808 - †Lichtervelde 30/10/1870
- x Flora Vercruysse
- smid
- muzikant 1836, niet meer in 1841

Vanderhaeghe Jan

- °Lichtervelde 25/04/1827 - †7/1/1897
- x Juliana Vermeersch
- koperslager
- muzikant 22/11/1843, 1850

Vandermeersch Carolus

- °Lichtervelde 26/10/1825 - †Lichtervelde 15/02/1916
- x Maria Ameel
- broodbakker
- muzikant 1841, 1850

Vandermeersch Eduard

- °Lichtervelde 27/04/1833, - †Lichtervelde 27/06/1888
- zoon van Jacobus en Brigitta Tyvaert
- winkelier
- muzikant 6/12/1846, 1850

Vandermeersch Joannes

- °Lichtervelde 12/04/1820 - †Lichtervelde 23/10/1898
- x Stephanie Beuckelaere
- broodbakker
- muzikant 1836, niet in 1841, terug in 1846, niet meer in 1850

Vandevelde Pieter

- niet geïdentificeerd
- molenaar
- muzikant 1836, niet meer in 1841

Vanlerberghe Josephus

- niet geïdentificeerd
- bakker
- muzikant in 1850

Vanoverschelde Augustus

- °Lichtervelde 22/02/1809 - †Lichtervelde 30/07/1877
- x Amelie Vannieuwenhuyse
- winkelier
- muzikant in 1836, niet meer in 1841, opnieuw 2/3/1842, 1850

Vanwalleghe Joannes

- niet geïdentificeerd
- muzikant in 1841, niet meer in 1850

Vereecke Louis

- niet geïdentificeerd
- herbergier
- muzikant 4/7/1841, niet meer in 1850

Vereecke Pieter

- °Roeselare 29/01/1817 - †Lichtervelde 19/11/1897
- x Mathilde Surmont
- beenhouwer-herbergier
- muzikant 1850

Werbrouck Pieter

- °Lichtervelde / /1826,
- zoon van Karel en Barbara Andries
- klerk
- muzikant in 1841

Wybo Eduard

- °Lichtervelde 26/02/1830, naar Brugge 1867
- x Coletta Cokelaer
- broodbakkersknecht
- muzikant in 1841, niet meer in 1850

2.3 De Ereleden

Om de ereleden op te sporen, moeten we vooral het verslagboek van de fanfare gebruiken. We weten wie er in 1836 tekende als erelid en in 1850. In de jaren er tussen wordt er regelmatig melding gemaakt van een nieuw aanvaard erelid in het verslagboek. Ook in 1841 worden de ereleden vermeld in het antwoord op het rondschrijven van de arrondissementscommissaris.

Hieronder volgt een chronologische lijst met de nieuw aanvaarde ereleden in de periode 1837-1850.

Vandezande Eduard

- °Ieper 14/05/1813 - †Lichtervelde 22/08/1900
- x Josephine Wildey
- geneesheer
- erelid aanvaard op 18/01/1841

Devos Ignatius-Hubertus

- °Beveren 29/09/1758 - †Lichtervelde 22/02/1849
- x Barbara Lamsens xx Isabelle Strubbe

- brouwer
- (zie ook artikel vorig jaarboek)

Everaert Ivo-Benoot

- °Lichtervelde 1765 - †Lichtervelde 15/12/1847
- x Isabelle Surmont
- koster
- erelid op 22/11/1841

Devos Francis

- °Lichtervelde 1800, naar Diksmuide in 1851
- x Rosalia Verlinghs
- huidevetter
- erelid op 22/11/1841; opnieuw op 6/2/1848

Maertens Eduard

- "zoon van de procureur des Konings te Brugge"
- klerk
- erelid op 22/11/1841

Staes François-Xavier

- °Harelbeke 29/01/1806 - †Lichtervelde 22/09/1874
- x Barbara Maertens
- brouwer, schepen
- erelid op 6/11/1842
- (zie ook vorig jaarboek)

Vandekerckhove Felix

- °Lichtervelde 11/08/1794 - †Lichtervelde 21/11/1870
- veearts
- erelid op 6/11/1842

Debaillie Joseph

- °Lichtervelde 23/02/1810 - †Lichtervelde 13/06/1863
- x Hurssel Louise xx Bossuyt Virginie
- klerk, zaakwaarnemer
- erelid op 6/11/1842
- (zie ook vorig jaarboek)

Petipas Pieter

- °Sint-Jan 1796 - †Lichtervelde 16/02/1872
- x Julienne Lesy
- veearts
- erelid op 6/11/1842

Goddyn Amand

- °Lichtervelde 27/01/1786 - †Lichtervelde 27/03/1851
- x Barbara Perneel
- Brouwer
- erelid op 6/12/1846
- (zie ook vorig jaarboek)

Goddyn Ivo

- °Lichtervelde 23/09/1802 - †Lichtervelde 21/10/1847
- x Seaphina Vandewiele
- brouwer
- erelid op 6/12/1842
- (zoon van Pieter Goddyn-Vercruysse)

Goethals Jan

- niet geïdentificeerd
- erelid op 6/12/1846

Farasyn Amand

- °Lichtervelde 30/01/1828 - †Lichtervelde 09/06/1866
- zoon van Louis en Theresia Demaré
- bakker
- erelid op 6/2/1848
- (was eveneens muzikant)

Vermandele Pieter

- niet geïdentificeerd
- erelid op 2/4/1848

Tempelaere Ivo

- °Lichtervelde 6/7/1819 - †Lichtervelde 6/6/1873
- x Sophia Lamsens
- landbouwer
- erelid op 4/2/1849

Goddyn Karel

- °Lichtervelde 23/03/1813 - †Lichtervelde 12/12/1878
- zoon van Jan en Catharina Verhaeghe
- landbouwer
- erelid op 4/2/1849

In 1841 was het aantal ereleden volgens het antwoord van het gemeentebestuur op het rondschriven van de arrondissementscommissaris gedaald tot nog slechts zes: Adolf Vanhee, Jean-François Wyffels, Eduard Vandezande, Benoit Delafontaine, Felix Bossuyt en Charles Callewaert. Daarbij moeten we wellicht ook de vier bestuursleden tellen: Michiel Surmont, Stephanus Kerkhofs, Pieter Nemegeer en Louis Everaert. In 1836 was men gestart met 15 ereleden. Ook hier zal de crisisperiode ongetwijfeld een weerslag gehad hebben. De inkomstpenning van 10 frank was wellicht veel te hoog voor de meesten. Hierop moest dan nog maandelijks een bijdrage van 50 centiem betaald worden. In 1850 tekenden 14 mensen als erelid. In het reglement van toen is nog enkel sprake van een maandelijks bijdrage van 75 centiem. Van een inkomstpenning is geen sprake meer.

Die 14 zijn, op enkele na, oude bekenden:

Michiel Surmont	burgemeester
Louis Vandekeere	handelaar
Eduard Vandezande	dokter
Conrard Roelens	dokter
François Bossuyt	huidevetter-schepen
Jean-François-Wyffels	gemeentesecretaris
François-Xavier Staes	brouwer-schepen
Stephanus Kerkhofs	brouwer
Petrus Goddyn,	goudsmid
Charles Labens	veldwachter
Joseph Surmont	herbergier
Pieter Petipas	veearts
Joseph Reynaert	onderwijzer
Charles Goddyn	landbouwer

Op de lijst die opgemaakt werd en die achteraan het verslagboek staat, staan echter nog een aantal namen vermeld die blijkbaar het reglement niet ondertekend hebben maar die wel erelid waren.

E.H. Jacobus Vannieuwenhuyse	pastoor
E.H. Franciscus Debrabandere	onderpastoor
E.H. Joannes Beelprez	onderpastoor
Charles Vandewalle	ontvanger der belastingen
Jordaan Vanhee	notaris
Amand Devos	brouwer
Felix Delafontaine	slachter
Louis Everaert	koster
Ivo Tempelaere	landbouwer
Augustin Goddyn	handelaar

Als we deze ereleden erbij tellen, komen we tot een totaal van 24 in 1850. Dit is ongetwijfeld het hoogste getal dat er sedert 1836 ooit bereikt werd. Opvallend is dat de notabelen van de gemeente sterk vertegenwoordigd waren: burgemeester en schepenen, gemeentesecretaris, de geestelijkheid, de geneesheren, de veeartsen, ...

Een aantal van de bovenstaande namen zijn tot nu toe nog niet voorgekomen en daarom situeren we deze personen iets gedetailleerder.

Labens Charles

- °Lichtervelde 18/11/1813 - †Lichtervelde 16/03/1888
- x Amelia Debakker
- veldwachter

Reynaert Joseph

- °Torhout 7/10/1818, naar Sint-Kruis in 1893
- x Mathilde Detollenaere
- onderwijzer

Vannieuwenhuyse Jacobus E.H.

- °Tielt 1/3/1797 - †Brugge 14/2/1865
- pastoor te Lichtervelde 1841-1865

Debrabandere Franciscus E.H.

- °Tielt 4/05/1799 - †Molendorp 4/3/1857
- onderpastoor te Lichtervelde 1834-1854

Beelprez Joannes E.H.

- °Beselare 15/2/1818 - †Wulpen 3/10/1866
- onderpastoor te Lichtervelde 1851-1855

Devos Amand

- °Lichtervelde 31/01/1820 - †Lichtervelde 6/10/1907
- x Theresia Logghe
- brouwer-herbergier

Goddyn August

- °Lichtervelde 15/08/1813, naar Gent
- zoon van Pieter Goddyn-Vercruysse
- koopman

Delafontaine Felix

- °Lichtervelde 8/03/1816 - †Lichtervelde 25/06/1889

- x Theresia Vanhulle
- slachter

2.4 De Werking

We weten nu al wie er bij de fanfare betrokken was. In dit deeltje gaan we de activiteiten van de vereniging eens onder de loep nemen. We zullen dit hoofdzakelijk chronologisch doen.

2.4.1 1837

- Op 16 juli haalde de fanfare een zilveren medaille op een "*Musikaele byeenkomst*" te Torhout. De medaille heeft de vermelding "*Broedermin*". Een afbeelding ervan vindt hier onder.

Medaille behaald op de "Musikaele Byeenkomst" te Torhout op 6 juli 1837 (archief K.F. Sint-Cecilia-De Zwaan Lichtervelde)

Fotografie E. Delameillieure

2.4.2 1838

- Op 1 juli behaalt de vereniging een zilveren medaille te Izegem op een "*Réunion Musicale*". Het betreft een "*medaille de reconnaissance*". Ook deze medaille is bewaard en op de volgende bladzijde afgebeeld.
- Op 12 augustus is de fanfare te gast te Brugge ter gelegenheid van de "*inhuldiging van den yzeren weg*". Op de Grote Markt werd een muziekfestival georganiseerd waaraan de volgende korpsen deelnamen: Eeklo, Maldegem, Lichtervelde, Kortemark⁵ en Sint-Michiels. We lezen in de "*Standaard van Vlaanderen*":

⁵ Standaard van Vlaanderen 15/8/1838. Oorspronkelijk stond Langemark maar in de Standaard van 22/8/1838 werd dit gecorrigeerd.

15/08/1838

"Om zes ueren kwamen de verscheyde muzykgenootschappen ten dien eynde nae de feest gekomen, beurtelings muzykstukken op de zelve estrade uytvoeren. Onderzelve bemerkte men het genootschap van Eecloo, Maldeghem, Lichtervelde, Langemark [sic] en Sint-Michiels."

17/08/1838

"De feesten, ter gelegenheid der opening van den yzeren weg alhier gege-

ven, zijn door een allerschoonste weder begunstigd, tot het algemeen genoegen afgeloopen. Den derden dag der feesten heeft niet min luysterlyk geweest dan de twee voorgaende dagen. Des morgens om elf uren, wierden de eerpenningen aan de verschillende muzykgenootschappen op de estrade op de Grote Markt uytgereykt. Om twee ueren, vergaederden de verschillende van waer zij zich in stoet nae de verschillende hoven begeeven hebben, ..."

Heemkundige kring Karel Van de Poele

Medaille behaald op de "Réunion Musicale" te Izegem op 1 juli 1838 (archief K.F. Sint-Cecilia-De Zwaan Lichtervelde)

Fotografie E. Delameillieure

2.4.3 1839, 1840

Niets teruggevonden

2.4.4 1841

Op 9 december 1841 hielp de fanfare mee in de inhuldigingsstoet van de nieuwe pastoor E.H. Vannieuwenhuyse. We geven hieronder het volledige relaas zoals het verscheen in de "*Standaard van Vlaanderen*" van 14 december 1841 omdat het goed de tijdsgeest van toen weergeeft.

"Lichtervelde, 10sten december 1841

Den intrede van eenen geestelyken herder is, 't allen tyde, eene gelegenheid geweest van algemeene volksvreugd en feestelyke plegtigheden. Lichtervelde, een aloud, allezins vermaerd en volkryk gemeente, heeft zich op eene voortreffelyke wyze naer dit loffelyk gebruyk geschikt. Nauwelyks wierd hunnen ouden afgeleefden herder, den eerwaarden heer D'Hooge, door den staelen schigt der dood getroffen, of ryp in jaeren en deugden,

door eene kostelyke dood, tot de eeuwige tabernakelen overgevoerd, alwaer hy den loon ging ontfangen van zyne milddaedigheyd jegens liefdaedige gestigten, in het herstellen en vergrooten van bouwvalligen tempel des Heeren, of men dagt den nieuw benoemden zielvoogd met al den prael, den eerbied en de uysterlyke bewyzen van hoogagting te onthaelen welke men aen eenen nieuwbenoemden herder verschuldigd is.

Welhaest klonk den naem van Van Nieuwenhuyse, te Thielt gebooren, dien ootmoedigen, zagtzinnigen, dien voorzigtigen en gevoegzaemen heer, dien anderen Saelsius zal onzen herder zyn ... Geene woorden meer ... Neen, 't is genoeg ... Alle de schapen (Lichtervelde kent geen bokken) loopen byeen en huppelen van geestelyke blydschap! ...

Den bepaelden dag van zyne inkomst, van zyne installatie, was bepaeld op gisteren, 9sten december; Lichtervelde had sedert zeven-en-dertig jaeren zulk eene gunstige gelegenheid niet gehad om zyne liefde, zynen eerbied zyn aengkleefdheid aen den nieuwen herder te bewyzen. Edoch, wat jaergetyde! ... wat stroom van regens! zal dit alles den yver verdooven, de warme godsdienstige gevoelens uytblusschen de spieren en zenuwen verlammen? ... Neen, het vuer der liefde werd door veele wateren niet uytgeblust ... Den herder zal komen ... Hy komt ... Deze uyt-drukking electriseert de gansche kudden en alles is werkzaam, allen bereyden zich om hem te gemoet te loopen om hem met vreugdetrænen te ontfangen.

Wy verzwynen hier op welke hoogst cierlyke wyze markt, straeten en gebouwen pronkten. Wie kan de trimphe-poorten, kransen, kroonen, festonnen, vlaggen, wimpels, zinnebeelden, jaertal-spreuken optellen die alom de aenschouwers in eene opgetogen bewonderinge bragten.

Op het toekomen van den herder wierd een talryken stoet gevormd; de leden van het plaetselyk bestuer, van verscheyde genootschappen, van **een**

kunstvol feestmuzyk met eenen wonderlyken schoonen praelwagen leveren een gezigt op dat niet min deftig dan behoorlyk was. Het weder was opgeklaerd, Boreas zweeg! ... Het sparren-taxis-klimop en lauwrier-groen vervangden de lenteroozen en zomer madelieven, en de zwakke maer vertroostende straelen van Philies beylandsen het feest.

Eyndelyk den gewenschten herder bied zich aan: eenen stroom van volk snelt van alle zyden toe; het klokgebrom, het welkomgeroep dreunt tot het wolkgespan; den herder met den heer land-deken, mynheer Wallaert, en andere geestlyken, zelf eenige kannunyen aan 't hoofd, worden door doelmaetige aenspraken en verhevene dichtstukken verwelkomt en begroet en, in triomph-geschal naer den tempel van den Allerhoogsten geleyd. Na de gewoonelyke kerkelyke plegtigheid en de exortatie door den heer deken uytgesproken, werd den herder met de geestelykheid naer een ruym lokaal geleyd, alwaer een treffelyk banket door de notabelen aangeboden toebereyd was. Des avonds gaf de verlichting van alle de uyzen van een voortreffelyk vuerwerk, van de transparenten en voornaemelyk die van den herdoctor Roelens, eene uytwerking van vreugd die men beter gevoelen dan beschrijven kan.

Het feest is zonder eenig ongeval of stoornis geëyndigd. Het zal lang in het geheugen der Lichterveldenaers blyven en daer door tot voorbeeld van andere gemeenten strekken, hoe zy hunnen herders, hunne geestelyke overheid, behoorden te eeren, te agten en te beminnen."

Ter gelegenheid van die inhuldiging schonk pastoor Vannieuwenhuyse 25 frank aan het muziek ter aankoop van een klarinet⁶. Opmerkelijk in 1841 is het feit dat er in dat jaar een groot muziekfestival was te Roeselare maar dat de Lichterveldse vereniging

⁶ Archief KF Sint-Cecilia-De Zwaan, verslagboek 1836-1887.

er niet aan deelnam. Wellicht is de reden hiervan dat dit festival samenviel met de inhuldiging van pastoor Vannieuwenhuyse. Beide berichten verschenen in ieder geval in dezelfde *"Standaard van Vlaanderen"*. Aan het festival in Roeselare namen korpsen uit de volgende steden en gemeenten deel: Torhout, Izegem, Wervik, Ardooie, Beveren, Zwevezele, Hooglede, Moorslede, Leffinge, Kortemark en Staden.

2.4.5 1842

Niets teruggevonden.

2.4.6 1843

- Op 1 januari 1843 werd Michiel Surmont⁷ ingehaald als nieuwe burgemeester van Lichtervelde. Dit ging gepaard met een groot volksfeest. We vinden wel geen specifieke verwijzing terug naar de fanfare, maar we kunnen ons moeilijk voorstellen dat de vereniging waarvan hij al sedert 1840 voorzitter van was, niet meehielp aan dit feest.
- Op 30 juli was er een groot feest op de Heihoek om het aanleggen van een verharde weg van Lichtervelde naar Beveren te vieren. Aan dit feest namen zowel de Lichterveldse als de Beverense muziekvereniging deel. We citeren uit de *"Standaard van Vlaanderen"* van acht augustus 1843:

"Men schryft uit Lichtervelde 4^{den} Augustus.

De inwoners der gemeente Lichtervelde, zullen zich lang den dag van zondag 30sten Julius laetsleden geheugen, aengaende de feest die er plaets gehad heeft in het schoon woud van den heer Wynckelman.

zie hier het voorwerp der feest:

Sedert eenen ongeheugenlijken tijd de inwoners van het gehugt den Heyhoek, te Lichtervelde, waeren meer dan zes maenden 's jaers beroofd van alle gemeenschap met het middenpunt der gemeente, ter oorzaeke van den slegten kleyagtigen weg die daer naer toe leyd.

Den heer Surmont, burgemeester, vormde het ontwerp er den hinderpael van te vernietigen, het welk men altijd als onmogelijk aenschouwd had, en stelde alle middelen in het werk [sic] om het zelve ten uytvoer te brengen.

Het werk wierd voltrokken in den tuyd van eenen maend, door middel van

landdiensten (corvéés), ondertussen de edelmoedigheyd van den heer Wynckelman, gepaerd met den goeden wil der nabuerige inwoners, zoo van Lichtervelde als van Beveren, bragten niet weynig toe in deze snelle uytvoering: eenieder wediverde in vlijt omdat zij voortslags het voordeel gevoelden van eenen nieuwe gemeenschap tusschen Lichtervelde, Beveren en de stad Rousselaere.

De inwoners van Lichtervelde bewonderden het groot werk dat er van tegenspraak, eenen van de schoonste der provincie is, wilden er hunne herkenntenis over betuygen aen den burgemeester, den heer Surmont, men beliste aenstonds en met algemeen gevoelen, dat de inhuldiging van dien weg wierd gedaen door eene luysteryke veldfeest, welk met recht de belangrijkheyd van het werk vereyscht.

De inwoners van Lichtervelde bewonderden het groot werk dat er voor het maeken van dien weg vereyscht werd, welken zonder vrees van tegenspraak,

⁷ Standaard van Vlaanderen 17/1/1843

eenen van de schoonste der provincie is, wilden er hunne herkentenis over betuygen aen den burgemeester, den heer Surmont, men besliste aenstonds en met het algemeen gevoelen, dat de inhuldiging van dien weg wierd gedaen door eene luysterlyke veldfeest, welk met recht de belangrikheyd van het werk vereyscht.

Den 30sten Julius, was den gestelden dag dat de inhuldiging moest plaets hebben, en van in den vroege morgen kon men bemerken aen de verscheyde voorwerpen die ter plaets gevoerd wierden, dat de feest luysterlyk zou geweest hebben, men stelde tenten en triumphpoorten, pavilloenen, winkels en tafelhouders begaven er zich naer toe.

Ten vier ueren kwamen de gemeente-overheden toe, vergezeld door de aanzienelykste personen der gemeente in rytuygen, met eene ontelbaere menigte. Den burgemeester wierd begroet aen den ingang des wegs en in stoet geleyd tot het midden-pavilloen, het welk pragtig versierd was, waerna onmiddellijk de toonen der **Muzykgenootschappen van Lichtervelde en**

Beveren en de toejuychingen des volks de lucht deden weergalmen.

Een-ider kwam er toe geloopt, gebreke zelfs hadden zich ter plaets doen voeren om deel in deze vreedzaame vereeniging te neemen, waer van men zonder vergrooting het getal op 8000 personen schat. De aangenaame verrassingen verbreyden zich niet, door pryzen, zoo als het mastklommen, loopen, bollen, de bewondering was bovenmaete en verbaesde de menigte door het toekomen van eenen zeer grooten wagen met vier peerden gespannen, en met brood beladen, voorskomende van vrywillige giften, waer van onmiddellijk de uytdeeling wierd gedaen aen de behoeftigen, door de leden van het armbestuer.

De feest was ten negen ueren des avonds geëyndigd, ter voldoening van eenieder en de minste onrust heeft de zelve niet gestoord. Mogte dit werk tot eer en navolging dienen aen de gemeenten deze omstreek, alwaer de straeten zoo niet ongebruikbaer, ten minsten op eene berispelyke wyze verwaerloosd zijn."

2.4.7 1844

Niets teruggevonden.

2.4.8 1845

Door -weeral- een artikel uit de "*Standaard van Vlaanderen*" van 9 oktober 1845 weten we dat de muziekvereniging meehielp de prijsdeling aan de kloosterschool van Lichtervelde op te luisteren.

We citeren:

"Men meldt ons uit Lichtervelde, dat de prysdeeling in het klooster aldaer openbaerlyk plaets gehad heeft op den 1sten deze maend, in de tegenwoordigheid van de geestelyke en wereldlyke overheden.

In het getal van 600 kinderen van beyde geslagten dier er aenwezig waren, uit de fransche, Vlaemsche, spelwerk en spinnescholen, meer dan 400 hebben pryzen bekomen in boeken en kleederen en met genoegen heeft men bemerkt, het goed bestier

die er heerschte in deze prysdeeling, het welk een bewys is dat dit gesticht jaerlyks toeneemt tot voordeel van de gemeente.

Men heeft byzonderlyk in het uytgalmen door de kinders der verdichtfels in de fransche en Vlaemsche taelen, de goede uytpraek en beweeging ont-

moet, die blykteekens geeven, dat de geene gelast met het onderwys zich alle moeyte moeten gegeeven hebben, om het aen de kinder in te boezemen.

De werkende leden der **Maetschappy van muziek- en koorgezang** van 't gemeente hebben zich laeten hooren geduerende de uytdeeling der pryzen.”

2.4.9 1846

Niets teruggevonden.

2.4.10 1847

Dit jaar was zeer belangrijk voor Lichtervelde want op 6 april kreeg het zijn spoorwegstation. Dit gebeuren werd met een enorm feest gevierd. Natuurlijk ontbrak ook de muziekvereniging niet op het appèl. Er werd zelfs een festival georganiseerd waaraan korpsen uit Rumbeke, Eernegem en Brugge deelnamen. Iedere vereniging kreeg daarvoor 60 frank van de gemeente. Ook het verteer der muzikanten werd terugbetaald zoals volgende tekstjes bewaard in het Lichtervelds gemeentearchief illustreren⁸:

Teire der muzikanten Lichtervelde

Debet Mynheer Surmont

getapt dertig stoopen bier à 44 centimes

per stoop den 7 april

7 april frs. 13 20 cents

voor acquit

L. Goddyn

ontvangen van M. Surmont, burgemeester, voor

supplement van eeten en drank aen de société van

Muziek van Brugge de somme van dertig francs

Lichtervelde 27-6-1847

Julie Lesi

Reçu de M. Surmond bourgemaitre à Lichtervelde

la somme de vingt francs en indemnité de subside

qui a accordé à la société de musique de Rumbeke

pour son accord lors de l'inauguration

de la station centrale à Lichtervelde

⁸ Gemeentearchief Lichtervelde: gemeenterekeningen 1847.

Ter gelegenheid van dit feest werd ook een medaille geslagen. De opbrengst van de verkoop ervan was bestemd voor de armen en behoeftigen. Een afbeelding van die medaille, bewaard in ons museum, vindt U enkele pagina's verder terug.

Hieronder volgen twee artikels uit de "*Standaard van Vlaanderen*":

het eerste (22/12/1846) vermeldt het programma, het tweede (8/4/1847) is een verslag van het feest. Het moet een zeer groot feest geweest zijn waaraan verschillende muziekverenigingen hun steentje hebben toe bijgedragen.

"FEEST TE LICHTERVELDE.

Men schryft ons uyt Lichtervelde:

De programma van het feest der inhuldiging van de middenstatie der yzere wegen van West-Vlaenderen te Lichtervelde, is reeds volslagen, zy zal onmiddelyk worden verzonden als den dag daer voor bestemd, zal gekend zyn.

Ziet hier een uyttreksel dier programma:

1° Het feest zal 's avonds en des morgens om zeven uren aangekondigd worden, door het geluyd der klokken, het slaen der trommels en het losbranden van het kanon.

2° De onderscheydene genootschappen der gemeente zullen den dag van het feest des morgens om negen uren byeenkomen, in de gewoone vergaderzalen.

3° De vreemde muzykgenootschappen, die tot verheffing van het feest wel zullen willen beantwoorden aen de hun gedane uyt noodiging, zullen op hunne aenkomst, door de daer toe aengesteld heeren commissarissen, ontvangen worden, en tot de voor hen bestemde plaatsen worden vergezeld.

4° Daer zal aen elk vreemd genootschap een zilver eerteken ten geschenke gegeven worden, in geheugenis der inhuldiging.

5° Om tien uren zullen de trommels en het kanon, het in rangstellen aen kondigen van den stoet op de Markt-

Plaets, om zich naer de statie te begeven.

Den stoet zal samengesteld zyn in het volgende orde:

- a. Eenen trompetter te peerde.
- b. Een detachement kalmouks te peerde.
- c. De maetschappy der wapenbroeders van het keyzerryk.
- d. De gilde van Sint-Sebastiaen.
- e. Het muzykgenootschap van Lichtervelde.
- f. De muzykgenootschappen en choorzangers der vreemde steden en gemeenten.
- g. De gilde der Vinkeniers.
- h. De gilde der hane-kampers.
- j. De gilde van den kleynen stalenboog.
- k. De gilde van Sint-Eloy.
- l. De heeren inteekenaers voor het banket.
- m. De heeren geestelyken.
- n. De gemeenteraad.

Den stoet zal gesloten worden door een detachement kosakken van den Don, door de gendarmerie en door den commissaris en andere agenten van politie.

6° Het aenkomen van het eer-convooy zal door het geluyd der klokken, het

slaen der trommels, het losbranden van het kanon en het vreugdegeroep van Lichterveldes volk weergalmende, begroet worden.

7° Den borgemeester zal de heeren concessionnarissen der yzere wegen en de hooge ambtenaren verwelkomen. Den wyn van eer zal hun aangeboden worden. Den heer pastoor zal gebeden worden om den zegen van God te vragen over de statie.

8° Na de geestelyke plegtigheyd, zullen de heeren concessionnarissen, de hooge ambtenaren, de gemeenteraad, en verdere notablen, in eene daer toe verveerdigde tent het proces-verbael teekenen van inhuldiging.

9° De muzyken zullen zich beurtelings en by tusschenpozen laten hooren.

10° De stoet zal vervolgens terugkeeren tot de Markt-plaets, alwaer ten raed-huyze aen de heeren concessionnarissen en hooge amptenaren een voortreffelyk banket zal aangeboden worden.

11° Ter zelve tyd zal op de Statie-Plaets eene uytdeeling gedaen worden van levensbehoeften aen de armen.

12° Na het banket zal den stoet in de zelve orde als hier vooren, de heeren deelmakende van het eer convooy, uytgeleyd doen tot de Statie-Plaets, alwaer door de wapenbroeders van het keyzerryk zal verbeeld worden de ysselyke aftogt van Moskou door de fransche legers.

13° By het vertrekken van het eer-convooy zullen de klokken, de trommels en het geroep van het volk de herken-tenis der gemeente bewyzen.

14° By de terugkomst tot de Markt plaets zullen alle de huizen fraey verlicht zyn.

15° Het feest zal eyndigen met een schoon vuerwerk.

16° Daer zal een zeker aental metalen gedenkstukken geslagen worden, die zullen verkocht worden in behoeve van den armen.

17° De inwooners zullen verzocht worden om tot meerderen luyster van het feest hunne woningen met alle mogelyke pracht te versieren."

Herinneringsmedaille geslagen bij de inhuldiging van het station te Lichtervelde op 6 april 1847 (archief Heemkundige Kring).

Fotografie E. Delameillieure

“BRUGGE, 8 APRIL,

PLECHTIGE INHULDIGING VAN DE
MIDDENSTATIE VAN LICHTERVELDE.

Eergisteren heeft de plegtige inhuldiging van de middenstatie van Lichtervelde plaats gehad; om twaelf uren en half des middags is het eer-convooy van de statie van Brugge met de byzonderheden en uytgenoodigde vertrokken. Menigvuldige nieuwsgierigen hadden zich ter statie begeven om het zelve te zien vertrekken.

Hier zullen wy eenen inwooner van Lichtervelde, het verhael dezer feest laten doen; en alhoewel wy ons ter plaats bevonden, den brief van onzen briefwisselaer letterlyk onze lezers mede deelen.

Aen den Opsteller van den Staendaerd,

De inhuldiging van onze middenstatie heeft gansch onze verwagting overtroffen; reeds verscheide dagen te vooren, hebben alle de inwoners gewedyverd om hunne huizen te versieren, regenen bogen op te regten, en den dag voor de

inhuldiging was reeds aen eene groote feest gelykende, meer dan twee duyzend menschen waren van de naburige gemeenten toegevloeyd om die groote bereydingen te bewonderen. De feest wierd van 's avonds te vooren aangekondigd door het luyden der klokken en het losbranden van het kanon: des morgens, dag der inhuldiging, wierden de zelve vreugdteekenen gehoord, en de gansche gemeente was aen het werk om de versieringen te voltrekken: om tien uren alles was beryd, en aenstonds zag men met verbazing, van alle kanten het volk toevloeyen, zoodanig dat alle straten, alle huizen, alle herbergen letterlyk met nieuwsgirigen vervuld warn: met den middag begon den stoet zich op de markt te vormen, volgens het order in de programme, te vooren aen al de genootschappen medegedeeld; de gilden waren van vooren, gevoqlgd van de verschillende muziekgenootschappen; de inteekenaren van het banket hadden hunne plaats agter de muzieken, en waren gevolgd van den heer pas-

toor, zyne onderpastoors, den heer principael van het kollegie te Kortryk en andere geestelyken; den burge-meester met den gemeenteraad kwamen agter de geestelyken, en den stoet werd gesloten met een detachement mameluks. Als nu den ganschen stoet de ruyme statieplaats was binnen-getreden, eenen stroom van volk omringde welhaest de statie, en men rekent het getal op niet min als dertig duyzend. Eyndelyk het eer-convooy kwam om een uer aen, en na den wyn van eer aangeboden te hebben, en eene welgepaste aanspraak van den burgemeester en den heer pastoor aan de concessionnarissen, begon de plegtige zegening der statieplaats; deze was inderdaed zeer treffend, eene diepe stilzwygenheid heerschte onder dertig duyzend personen, twee psalmen werden plegtiglyk gezongen met byleyding van instrumenten op eene verhevene estrade, en toen de psalmen geeyndigd waren, den heer pastor is gevolgd van de andere geestelyken, de estrade afgetreden om de oratie te zingen en den yzeren weg te zegenen; treffend was het, eene locomotive statiglyk te zien naderen, als om den zegen te vragen aan eenen priester; de gansche menigte was getroffen, en men zeyde eenpariglyk dat deze godsdienstige plegtigheyt alleen het geheugen van deze feest voor altyd moest vereeuwigen. Een proces-verbal werd opgesteld, het welk den gemeenteraad, de concessionnarissen en vele uytgenoodigde personen geteekend hebben; benevens den heer pastoor en alle de aanwezige geestelyken. Na dat dit alles geeyndigd was, is den stoet in het zelve order wedergekerd naer de markt van waer zy vertrokken was. Het banket begon en de nieuwsgierigen kwamen met zoo verbazende me-

nigte op de markt te zamen, dat men van menschen geheugen nooyt diergelyks gezien had.

Gedurende het banket hebben de verschillende muziekgenootschappen op den theater die ter markt was geplaatst was verscheide stukken uytgevoerd, en dit zoo lang het banket duerde. Duyzende volksbenden beletteden om zoo te zeggen de wandeling, nooyt heeft Lichtervelde grooter toevloed gezien, elkeen doorwandelde de ryk versierde straten, alwaer menigvuldige zgebogen gesteld waren. Duyzende jaerschriften en vaendelen versierden de huizen en overal zag men vreugd en feest op de gelaetstrekken uyttschitteren.

Op het banket zyn verscheide toasts voorgesteld geworden, onder andere eenen van den heer Cubitz die den voorspoed van Vlaenderen voorgesteld heeft; den heer Chantrell heeft in eene vlaemsche redevoering dezen voorstel beantwoord.

Om acht uren is het gemeente eensklaps verlicht geworden; om 9 uren was het banket geeyndigd, een vuurwerk had plaats, en de uytgenoodigten wierden stoetsgewyze weder tot de statie geleyd, alwaer een nieuw vuurwerk plaats had; het convoy stelde zich op weg en duyzende vreugde geroepen weergalmden de lucht en de plegtigheyt van de instelling van Lichtervelde's statie was prachtiglyk gevierd.

Eer aen de geestelykheyt die geweedigd heeft deze feest met hare medewerking luystelryk te maken! Eer aen het gemeente bestier die zoo eene plegtige feest aangemoedigd heeft! Eer aen de inwoners van het gemeent zie oo wel aen de uytgenoodiging beantwoord hebben!

N.....”

2.4.11 1848

Van dit jaar zijn zeer weinig activiteiten gekend. In de gemeenterekening van de septemberfeesten vinden we een som van twee frank terug bestemd voor het muziek. Hierdoor weten we dat de fanfare deze feesten die de onafhankelijkheid van België herdachten, hielp opluisteren. Wellicht gebeurde dit ieder jaar.

2.4.12 1849

Niets teruggevonden

2.4.13 1850

Dit was als het ware een nieuwe start van de fanfare. Het grootste leed van de crisisperiode was voorbij en er werd gestart met een nieuw aangepast reglement. Op 1 september nam het korps deel aan een festival te Ingelmunster ter gelegenheid van de eerste steenlegging van de kasseiweg naar Oostrozebeke⁹. 14 verenigingen waren aanwezig: Beveren, Oostrozebeke, Hoogdele, Staden, Oostkamp, Rumbeke, Halewijn (Fr.), Waregem, Izegem, Menen, Torhout, Roeselare, Kortrijk en Lichtervelde. ook deze -zeer mooie- medaille is bewaard in het archief van de fanfare. Voor een afbeelding, zie de volgende pagina.

Medaille behaald op het festival te Ingelmunster op 1 september 1850. (archief K.F. Sint-Cecilia-De Zwaan) Fotografie E. Delameillieure

⁹ Verscheure S.: Ingelmunster Koninklijke Philharmonie 1834-1974.

Besluit:

Uit het aantal teruggevonden activiteiten blijkt dat de jaren 1840 eerder een rustige periode waren op muzikaal vlak. Wellicht moet dit voor een deel verklaard worden door het feit dat er een grote crisisperiode heerste waarin voor grote feesten en muziek weinig plaats voorzien was. De fanfare nam aan geen enkel festival deel en de enige activiteiten die we terugvonden, waren plaatselijke grote of kleine gebeurtenissen: de intrede van een nieuwe pastoor, de inhuldiging van het station, de inhuldiging van een nieuwe burgemeester, de aanleg van een nieuwe weg, de prijsdeling aan het klooster, de septemberfeesten, Op de grote gebeurtenissen werd de heersende ellende een tijdlang vergeten en feestte men er op los. Op zo'n feest werd meestal een bedeling van voedsel en kleding verzorgd ten behoeve van de armen.

Het is opmerkelijk dat de fanfare in 1850, wanneer de crisis voorbij is al onmiddellijk deelneemt aan een festival buiten de gemeente.

2.5 De Financiën

Zonder geld kan een vereniging moeilijk overeind blijven. De gemeente kwam financieel tussen in de kosten van de fanfare. Hieronder volgt een overzicht van de subsidies in de periode 1837-1850:

jaar	Bedrag (Fr)
1837	25
1838	25
1839	25
1840	25
1841	25
1842	?
1843	30
1844	50
1845	50
1846	50
1847	?
1848	50
1849	50
1850	?

Interessant is wel de vermelding op de gemeenterekening:

1837-41: indemniteit aan de muziekmeester

1843-45: subsidie aan de societeyt van 't muziek

1846-49: subsidie aan de toonkunst- en choorzangmaatschappij

In 1841 had muziekmeester Jan Neerman wellicht ontslag genomen en mogelijks was er daardoor in 1842 geen subsidie voorzien omdat het precies de onkosten van de muziekmeester waren die vergoed werden. Vanaf 1843 was het de vereniging zelf die subsidies kreeg. Opvallend is dat er vanaf 1846 sprake is van een koorzangmaatschappij zodat de vereniging naast een fanfare ook een koor moet gehad hebben. Wellicht werd met dit koor vaak in de kerk opgetreden. Het is in ieder geval

een feit dat de vereniging op zeer goede voet leefde met de geestelijkheid. Als we vergelijkingen maken met andere gemeenten wat de subsidies betreft, vallen enorme verschillen op¹⁰. Anno 1845 zijn er gemeenten waar geen frank subsidie gegeven wordt: Ardooie, Hoogdele, Ingelmunster, ... en er zijn gemeenten waar ze zeer hoog liggen: Ruiselede (150 fr.), Wakken (100 fr.), en in sommige steden liggen ze zeer hoog: Brugge (1200 fr.), Kortrijk (600 fr.), Roeselare (500 fr.), Izegem (200 fr.). Lichtervelde zit zowat in het midden met zijn 50 frank.

Voor de eerste jaren beschikken we ook over een financieel verslag van de vereniging¹¹. Het is misschien interessant deze eens weer te geven.

jaar	ontvangen (Fr)	uitgegeven (Fr)	baten (Fr)	lasten (Fr)
1836	1038,90	983,12	55,78	0
1837	504,23	487,95	16,30	0
1838	268,59	268,59	0	0

De vereniging was dus blijkbaar in staat zich goed in evenwicht te houden.

Ook voor 1850 en 1851 beschikken we over een financiële balans:

jaar	ontvangen (Fr)	uitgegeven (Fr)	baten (Fr)	lasten (Fr)
1850	169,70	228,11	0	58,54
1851	233,05	216,85	16,20	0

In 1850 was er een tekort ontstaan ondanks het veel kleinere bedrag dat verhandeld werd. Wellicht zal ook hier de oorzaak te vinden zijn in de crisisperiode die achter de rug was. In 1851 was het tekort immers al omgebogen tot een licht overschot.

2.6 Vergaderingen en herbergen

Het was nog steeds zo dat de vergaderingen en repetities volgens een beurtroelsysteem gehouden werden bij de leden-herbergiers. Het lijkt ons interessant de herbergen die we tegenkwamen eens te vernoemen. Tussen haakjes staan de jaartallen waarin de herberg vermeld wordt in het verslagboek.

Het Damberd (1837-38-41-42): Karel Callewaert

De Zalm (1848): Karel Callewaert

Het Gemeentehuys (1838-41-43): Felix Bossuyt

Het Raadhuys (1840-41-43): Benoit Delafontaine

De Zwaan (1841-42-46-48): Amand Goddyn, de weduwe Goddyn-Delecluyse

Bij Ivo Logghe (1841)

¹⁰ Memoriael Administratief der provincie West-Vlaanderen 1845, pp. 724-728.

¹¹ Archief KF Sint-Cecilia-De Zwaan Lichtervelde: verslagboek 1836-1887.

Bij Francis Hurssel (1837)

Het Kanon (1842-46): Francis Bouckaert

Den Engel (1842): Louis Vereecke

Ongetwijfeld zullen er nog wel herbergen geweest zijn waar vergaderingen, repetities of feesten doorgingen maar we vermoeden dat hierboven de voornaamste vermeld zijn

2.7 Het nieuwe reglement van 1850

Op 22 november 1850 werd een nieuw reglement goedgekeurd dat dat van 1836 moest vervangen. Opvallend is dat het veel korter was dan het vorige: 22 artikels t.o.v. 42. Het nieuwe reglement vindt U op de volgende pagina's. Enkele opvallende zaken die het vermelden waard zijn:

- de naam van de vereniging: *"de maetschappij der blijde kerkgezangen en tevens werktuigelyke toonkunst"*. Hieruit blijkt nog maar eens dat er ook een koor verbonden was aan de fanfare en ook dat er banden waren met de kerk.
- art. 7: *"eerloze liedjes of liedjes tegen den Godsdienst en goede zeden zijn volstrektelyk verboden"*. Weeral komt het godsdienstige aspect naar voren.
- art. 1 vermeldt dat de burgemeester automatisch tot erevoorzitter wordt aangesteld als hij deel uit maakt van de vereniging.
- de overige artikels zijn hoofdzakelijk verboden handelingen en de boetes die daaraan verbonden waren: vb. verbod te vloeken, zweren, dronkenschap, schelden, muziekstukken uitvoeren zonder toestemming, afwezigheden, niet roken tijdens de repetities, ...

Het nieuwe reglement werd ondertekend door 14 ereleden en 26 werkende leden. De fanfare was de moeilijke crisisperiode te boven gekomen en kon met volle moed beginnen aan een periode die minder moeilijkheden zou kennen. Het verhaal van die periode zal U normaal volgend jaar te weten komen in ons negende jaarboek.

Vernieuwing van het Reglement rakende de Maetschappij der blijde kerkgezangen en tevens werktuigelyke toonkunst thans bestaande binnen de gemeente Lichtervelde.

Art. 1

De Maetschappij zal bestaan uit eenen besturende raed en werkende leden.

Art. 2

De raed zal zamengesteld zijn uit eenen President, eenen onderpresident, eenen secretaris tevens Tresorier, eenen Orkestmeester en den heer Burgemeester van het gemeentebestuur, die van rechtswege er deel zal van maken. Eerepresident indien hij lid is van de Maetschappij en bij geval hij van de societeit niet is, zal den President in de beraedslagingen eene doorslaende stem hebben, welke vier eerste genoemde 's jaerlyks op Sint-Ceciliadag zullen moeten herkozen worden door al de leden aldaer tegenwoordig, met meerderheid van stemmen.

Art . 3

In geval er een lid van den raed van zijne bediening mogt afzien, zal er in voorzien worden; de kiezing zal geschieden met geslotene billetten en de aenveerding der nieuwe leden, met boonen en erweten.

Art . 4

De President zal voorkennis moeten hebben der personen welke lid van de Societeit zouden willen worden, zonder goede faem zal men niemand mogen voordragen die ten alle gevalle tot aenveerding de meerderheid der stemmen zullen moeten bekomen.

Art.5

De Raed zal gelast zyn om met omzichtigheid te handelen, zoo over de uitgaven als nieuwe voorwaerden en alle andere zaken, die in het welzyn en belang der Maetschappy door hem noodig zal bevonden worden; echter voor het geven van Concoursen en om dezelve te gaen bywoonen zal door de societeit met meerderheid van stemmen beslist worden.

Art. 6

De Raed stelt de oefenuren vast en is belast met het onderzoeken en opnemen der rekeningen door den ontvanger op te maken, die 's jaerlyks zal moeten geschieden, tenzy het door den Raed eerder noodig gevonden ware.

Art. 7

De Raed zal zijne goedkeuring moeten geven over de zangstukken die er zullen gezongen worden ; eerloze liedjes of strijdende tegen den Godsienst en goede zeden zijn volstrektelyk verboden.

Art. 8

Den Raed is gelast met de beslissingen der zwarigheden en twisten van allerlei aerd, welke onder de leden zouden kunnen ontstaan waeraen eenieder zich zal moeten gedragen. De gene die in de Societeit de goede orde zal stooren, het zij door vloeken of zweeren, dronkenschap, scheldwoorden of andere buitenspoorigheden zal hierover openbaerlijk worden berispt door den raed; echter na hervalling of misdrijf dat tot schande der societeit strekt, zal hij er uit gebannen en zijne afstelling als lid door den President toegezonden worden.

Art. 9

Verplichtingen der eer en werkende leden:

De eerleden verbinden zich 's maendelyks te betalen 75 centiemen ten profijte van de Maetschappy en de maendelyksche repetitie bij te wonen zooals de werkende leden op boete van 25 centiemen,

welke bedrag zal dienen tot herstellen of aenkoop van nieuwe instrumenten ter beslissing van den Raed, ter uitzondering der boete der spelende leden, die ten profyte van hen zullen vervallen.

Een lid der Maetschappy verlatende, zal verplicht zijn daarvan schriftelyk kennis te geven aen den heer President of de Raed.

Art. 10

Het is niet geoorloofd muziekstukken door de Maetschappy uitgegeven in de herbergen te zingen, ten zij de deelmakende leden voltallig zijn en nimmer langs de straet dan met toestemming van den President of de Raed, op boete van 10 centiemen voor ieder lid in overtreding.

Art. 11

Er zal in de muziekzael gedurende de oefeninghen niet mogen woren gesmoord of gedronken op boete van vijf centiemen aenstonds te betalen.

Art. 12

Telkens dat er in het belang van Lichtervelde redens zullen bestaen om om eerbewys hooge ambtenaren te ontvangen, het zij zijne Hoogweerdigheid de Bisschop, het zij de Heer Gouverneur der Provincie, of andere omstandigheden, welke zich zouden kennen aanbieden, en tot naem en faem van het gemeente aanleiding geven, verplichten zich de spelende leden der Maetschappij daertoe aenzocht zijnde van 's wege de Gemeente Overheid om deze plegtigheid bij te wonen, op eene boete van 25 centiemen.

Art. 13

De muziekstukken noch instrumenten zullen mogen uitgeleend worden, het zij aen andere Maetschappijen of bijzondere personen ten zij met toestemming van den President of Raed.

Art. 14

Elk lid dat een instrument ontvangt zal daarvan een reçu geven, hetzelve met onderhouden en er voor verantwoordelyk blijven, ook zal het niet geoorloofd zijn met dit instrument naer de herbergen, andere huizen of gemeenten te gaen spelen, dan in de concoursen, repetitiën enz. door den President of Raed vast te stellen, op boete van eenen frank.

Art. 15

De werkende leden gelast met het onderwijs der jongelingen, zullen door den orkestmeester aangesteld worden.

Art. 16

Een lid de societeit verlatend of moeten verlaten, zal geene aanspraak hebben nopens de instrumenten, muziekstukken of andere voorwerpen die aen de Societeit zullen toebehooren, en ingeval

de Raed noodig oordeelt van een instrument of muziekstukken bij een der leden te onttrekken, zal zij dezelve binnen de vier en twintig uren in de handen van den President moeten indragen, hiervan ontbrekende, zal hij vervallen in al de kosten der vervolging.

Art. 17

Bij het overlijden van een lid der maetschappij, zal van regtswege, ten ware de familie er zich tegenstelde, de societeit verplicht zijn gezamentlijk den lijkdienst bij te wonen op eene boete van 25 centiemmen.

Art. 18

Al de deelmakende leden der societeit zullen door eenen daertoe aengestelden persoon vermaend worden, wanneer er hunne aenwezigheid vereischt wordt.

Art. 19

Al de leden die tweemaal in overtreding zullen bevonden worden op de artikels acht en twaalf zullen aenzien zijn als er geen deel meer van te maken en door de Raed van den naemlijst der leden afgeschreven worden, en er zal dadelijk kennis gegeven worden aen de Maetschappij der zelve uitschakeling.

Art. 20

Degene die in boete vervallen, zijn verplicht dezelve, op de volgende maendelijksche repetitie te betalen.

Art. 21

Zoo het noodig zal gevonden worden worden veranderingen aen het tegenwoordig reglement te maeken, zal de voordragt door meerderheid van stem moeten aenveerd worden.

Art. 22

De tweede zondag van iedere maend, zullen de repetitiën plaets hebben, en al de leden door den muziekknecht daarvan verwittigd worden, als mede der zael en alwaer zij zullen plaets hebben.

Aldus gedaen en vastgesteld te Lichtervelde den twee en twintigsten November 1800 vijftig en hebben geteekend.

Eerleden Spelende leden

M. Surmont, L. Vandekeere

Leon Delecluyse, M. Kerkhofs

E. Vandezande, C. Roelens

Chs Vandermeersch, J. Bouckaert

F. Bossuyt, J. Wyffels

L. Delecluyse, J. Vanderhaeghe

F.X. Staes, E. Kerkhofs

Fx Goddyn

P. Goddyn, C. Labens

A. Coudenys, J. Goddyn

J. Surmont, P. Petipas A. Vanoverschelde, P. De Baeke
J. Reynaert, Chs Goddyn H. Nys, L. Debaeke
Jos Vanlerberghe
V. Demunster, Elle Kerkhofs
A. Missiaen, E. Vandermeersch
E. Farasyn, J. Decuypere
L. Delbeke, L. Beernaert, P. Vereecke
C. Grymonprez, X. Kerkhofs
E. De la Fontaine, X (onleesbaar)

3 BIBLIOGRAFIE

3.1 Bronnen

Archief kon. fanfare Sint-Cecilia-De Zwaan Lichtervelde:
 verslagboek 1836-1886

Gemeentearchief Lichtervelde: burgerlijke stand:
 - registers burgerlijke stand
 - bevolkingsregisters 1880, 1900

 archiefzolder:
 - bevolkingsregisters 1846, 1866
 - gemeenterekening 1836-1850

Rijksarchief Brugge: Volkstelling 1815: Lichtervelde

Gemeentearchief Lichtervelde depot 1959: bevolkingsregister 1829

Gemeentearchief Lichtervelde depot 1942: correspondentie 1841

3.2 Periodieken

De Standaard van Vlaanderen, 1837-1850.

3.3 Werken

Allossery P., Geschiedkundige Boekenschouw over het huidige West-Vlaanderen in 't algemeen en zijne gemeenten in 't bijzonder door P. Allossery, Brugge, L. Planke, 1913.

Haeghebaert L., Aspecten uit de muziekgeschiedenis van Lichtervelde: I. De Société Philharmonique (1806-1836), in: zesde jaarboek van de Heemkundige Kring Karel van de Poele, 1990. - pp. 93-109.

Haeghebaert L., Aspecten uit de muziekgeschiedenis van Lichtervelde: II. De heroprichting van de Société Philharmonique" als de fanfare van Lichtervelde

de in 1836, in: zevende jaarboek van de Heemkundige Kring Karel van de Poele, 1991. - pp. 9-36.

Haeghebaert L.,

Terreinverkennd onderzoek naar de geschiedenis van de amateuristische muziekverenigingen in de provincie West-Vlaanderen gedurende de Nieuwste Tijden, Gent: R.U.G., 1984. - 475p.

Memoriael Administratief der provincie West-Vlaanderen 1845, Brugge: Teirlink, 1845.

Vandewalle G.,

Fotokopieën van Bidprentjes van Lichterveldenaars gestorven in 1900 en vroeger en zich bevindend in de verzameling van G. Vandewalle, Lichtervelde: eigen beheer, 1990.

Vandewalle G.,

Fotokopieën van Bidprentjes van Lichterveldenaars gestorven in 1900 en vroeger en zich bevindend in de verzameling van Albert D'Heedene, Lichtervelde: eigen beheer, 1990.

Verscheure S.,

Ingelmunster Koninklijke Philharmonie 1834-1974, Ingelmunster: Artemis, 1974. - s.p.

Heemkundige kring Karel Van de Poele